

пов'язані з компетентністю комунікативною досконалістю - як запорукою його конкурентоспроможності в умовах складної професіоналізму професорсько-викладацького складу університету освітньо-демографічної ситуації в Україні.

Список використаних джерел

1. Куликова Л. Н. Профессиональная компетентность преподавателей-методистов как условие качества процесса профессиональной подготовки студентов / Л. Н. Куликова // Сибирский педагогический журнал. - 2005. - № 4. - С.15 – 17.
2. Самойлов Е. А. Философские основания компетентности ориентированного образования / Е. А. Самойлов // Философия образования. - 2008. - № 2 (23). - С. 86-93.
3. Хуторской А. Ключевые компетенции как компонент личностно-ориентированного образования / А. Хуторской // Народное образование. - 2003. - №2. - С.58-64.

References

1. Kulikova L. N. Professional'naya kompetentnost' prepodavateley-metodistov kak usloviye kachestva protsessy professional'noy podgotovki studentov [Professional competence of teachers-mathodists as the condition of quality of the process of professional training of students] // Sibirskiy pedagogicheskiy zhurnal. - 2005. - № 4.
2. SamoylovYe. A. Filosofskiye osnovaniya kompetentnostno oriyentirovannogo obrazovaniya [Philosophical principals of competence-oriented education] // Filosofiyaobrazovaniya. - 2008. - № 2 (23). - S. 86-93.
3. KhutorskoyA. Klyuchevyye kompetentsii kak component lichnostno-oriyentirovannogo obrazovaniya[Key competences as the component of personality oriented education] // Narodnoyeobrazovaniye. - 2003. - №2. - S.58-64.

Приведены обобщающий взгляд и обсуждение личного опыта систематизации и совершенствования имеющихся образовательных информационно-коммуникативных возможностей по оптимизации подготовки современного педагогического специалиста. Интерактивный модуль дисциплины (как типичный образец использования образовательной технологии модульного подхода), работа в малых группах (фактический пример технологии педагогического сопровождения), андрагогическая модель обучения - являются солидным фундаментом обеспечения высокого уровня профессионализма профессорско-преподавательского состава университета.

Ключевые слова: интерактивное обучение, модели образовательных компетенций, технологии модульного подхода, технологии педагогического сопровождения, андрагогический модель обучения, проблемно-моделируемые лекции, ситуационно-векторные занятия, кросс-дисциплинарная компетентность.

Formulation of the problem. Competent approach in education involves the formation of general education skills among students, means the transition from private skills and specific skills, from information as a subject of memorization - to the school of thought, information and communication action and the comprehensive development of personal abilities. Analysis of recent research and publications. In the context of the ongoing reforms, higher education is still responding to changes too inertial and rather slowly The purpose of the article is a generalizing view, systematization and improvement of existing educational information and communication opportunities in order to optimize the training of a modern pedagogical specialist. Research results. It is precisely at the beginning of the training phase of professional training at the university that a preference should be given to teaching methods that would contribute to the development of student's personal abilities, his ability to rationally think logically, the ability to use the theoretical knowledge gained in practical communicative activities. Personality-oriented technologies most fully meet these requirements. We consider it compulsory to use the problem-modeled method within the lecture, the use of elements of active-productive communication, the implementation of test tasks, situationally-simulated tasks, the work of students on the informational discussion of the real learning situation in the volume necessary to identify possible communicative- tactical decisions, make appropriate, in this situation-modeled case, educational schemes and algorithms. As a result, the subject has the ability to interact more actively (activity informational and communicative competence), act impartially in relation to himself (communicative-personal competence), act in relation to his professional environment (information and professional competence) and in relation to other people (social and communicative competence). The defining component of the system of professional training of an educator should become an interactive module for a discipline that is perceived as a certain educational element that consciously forms the necessary group of professional competences of the future specialist in the information and communication mode. This is also facilitated by the form of organization of the class, which is based on such method of interactive learning as work in small groups (the actual example of technology of pedagogical support), while plotting the vector orientation of the educational-gaming structure of classes as a whole. Practical significance. Due to this, gradually, step by step, there is a professional formation of information and communication competencies of responsible behavior among listeners. It is this, in our opinion, that it will form the relationship between the listener and the teacher, which is logical to characterize as the subject-subject, those that determine the possibility of taking responsibility both for the process and for the result of the students themselves. In this way we are talking about the features of such modern education, which characterize the andragogical model of education.

Key words: interactive learning, models of educational competencies, modular approach technology, pedagogical support technology, andragogical model of learning, problem-modeled lectures, situational-vector lessons, cross-disciplinary competence.

УДК 378 (075.3)

DOI: 10.31339/2413-3329-2018-1(7)-107-110

Лисенко Галина Іванівна,

кандидат історичних наук, доцент,

Придніпровська державна академія будівництва та архітектури, м. Дніпро

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ ТЕХНІЧНОГО ПРОФІЛЮ

Актуальність дослідження визначається наявними суперечностями між професійно-педагогічною підготовленістю викладачів вищої технічної школи та вимогами держави і суспільства до їхньої діяльності. У статті доводиться необхідність перегляду системи підготовки магістрантів технічного профілю з виокремленням практичної складової як головної передумови формування психолого-педагогічних компетенцій майбутніх викладачів сучасних закладів вищої технічної освіти України. Практична значущість дослідження полягає у можливості запровадити його результати у програми підготовки магістрів технічного профілю з метою формування у них психолого-педагогічних компетенцій, необхідних для успішної професіоналізації.

Ключові слова: магістр технічного профілю, викладач закладу вищої технічної освіти, психолого-педагогічні компетенції, педагогіка вищої школи, гуманітарно-технічна еліта, магістерська програма.

Постановка проблеми. В сучасній системі вищої технічної освіти наявні суперечності між професійно-педагогічною підготовленістю викладачів вищої школи та вимогами держави і суспільства до їхньої діяльності. Проблема підготовки викладачів вищої технічної школи та формування цілісної системи їх професійно-педагогічної компетентності набуває стратегічного значення в сучасному освітньому середовищі України, що переживає складний період реформації, але намагається реалізувати ідею гуманітаризації вищої технічної освіти з метою формування національної гуманітарно-технічної еліти. Оскільки головними осередками підготовки сучасних викладачів виступають магістратура та аспірантура, розпочинати формування психолого-педагогічної компетентності майбутніх викладачів варто вже з рівня магістрантів, визначуючи першорядність психолого-педагогічного аспекту у процесі їх професійно-педагогічної підготовки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Професійна підготовка викладачів вищої школи стала об'єктом дослідження Н. Г. Батечко, яка також проаналізувала особливості організації педагогічної підготовки майбутніх викладачів США під час навчання в магістратурі [1]. Професійній підготовці викладачів у Великій Британії і США присвячена монографія Я. М. Бельмаз [2]. Важливість формування психолого-педагогічної компетентності викладача вищого навчального закладу ще в умовах магістратури України доводять ряд науковців: В. Гладуш, О. Гура, І. Драч, Н. Мачинська, С. Якубовська [3; 4; 5; 6; 10]. Дослідники Л. Тovaжнянський, О. Романовський, О. Пономарьов розробили концепцію підготовки національної гуманітарно-технічної еліти України [9]. Незважаючи на наявний масив наукових досліджень з питань психолого-педагогічної підготовки викладачів, вважаємо за доцільне визначити основні умови для покращення процесу формування психолого-педагогічних якостей у майбутніх викладачів закладів вищої технічної освіти незалежної України.

Мета статті: дослідження психолого-педагогічних аспектів професійної підготовки магістрів технічного профілю як потенційних викладачів закладів вищої освіти. Відповідними завданнями статті є обґрунтування необхідності формування психолого-педагогічної компетентності магістрів технічного профілю як важливої складової їх загальної професійної підготовки; розгляд особливостей педагогічної підготовки майбутніх викладачів США в умовах магістратури; визначення сприятливих умов для належної психолого-педагогічної підготовки магістрантів у закладах вищої технічної освіти України.

Результати дослідження. Українська система вищої освіти вже понад двадцять років переживає болісний процес реформування, прагнучи досягти міжнародних стандартів якості і гармонізувати національний освітнянський простір із загальносвітовим. На цьому шляху спільнота науковців у сфері освіти уважно вивчає досвід зарубіжних розвинених країн з метою запровадження їх позитивного досвіду в освітянську сферу України. Зважаючи на запровадження ще на початку 1990-х років ступеневої системи освіти в незалежній українській державі, важливо звернутися до здобутків провідних держав у сфері теоретичної і практичної підготовки фахівців різних ступенів вищої освіти. Особливу увагу привертають програми підготовки магістрів, які готують не тільки фахівців вищого рівня у порівнянні з бакалаврами, але й потенційних майбутніх викладачів та/або управлінців у сфері освіти. Оскільки стаття 55 Закону України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року, прямо зазначає, що посади науково-педагогічних працівників можуть займати особи, які мають науковий ступінь або вчене звання, а також особи, які мають ступінь магістра, сьогоднішня магістратура покликана здійснювати фундаментальну психолого-педагогічну та науково-практичну підготовку викладачів професійної школи, забезпечувати безперервність освіти й фахову спрямованість викладацької діяльності. Але наскільки проголошені завдання магістратури в справі підготовки науково-педагогічних працівників для закладів вищої технічної освіти України реалізуються на практиці? Проведемо порівняльний аналіз підготовки майбутніх викладачів в

непедагогічних закладах вищої освіти США і України.

Так, у США студенти магістратури, які отримують стипендії, обов'язково долучаються до різних видів педагогічної діяльності: проведення занять із студентами перших курсів, перевірка їх домашніх завдань, робота у комп'ютерному класі / бібліотеці. Паралельно студенти отримують досвід дослідницької діяльності під керівництвом професора-лектора, який демонструє і прищеплює студентам розуміння необхідності поєднувати науково-дослідницький і педагогічний компоненти викладацької роботи. Дослідниця Я. М. Бельмаз у своєму дослідженні детально розглянула магістерські програми з підготовки викладачів вищої школи в США, відзначивши їх тотожність із українськими магістерськими програмами з «Педагогіки вищої школи». Особливостями американського досвіду підготовки викладачів є використання методу портфоліо, приділення значної уваги рефлексії як методу встановлення зворотного зв'язку і оцінювання магістрантами рівня сформованості професійних компетенцій, застосування особистісно-орієнтованих та інтерактивних технологій навчання [2].

Із 90-х років ХХ століття у США було запроваджено національну програму підготовки майбутніх викладачів вищих закладів освіти – «Preparing future faculty» (PFF), що спрямована на активізацію підготовки викладачів у дослідницьких непедагогічних університетах з числа студентів, успішних у наукових дослідженнях; а також на підвищення педагогічної компетентності працюючих викладачів [1]. Складовою програми PFF є постійно-діючий семінар «Підготовка до кар'єри викладача», який призначений проінформувати майбутніх педагогів про різні напрями викладацької діяльності; ознайомити з особливостями організації кар'єри викладача; долучити до корпоративної культури закладу вищої освіти; сформувати мотивацію молодих викладачів до неперервного саморозвитку і самовдосконалення. Під час підготовки до викладацької діяльності використовуються різноманітні психолого-педагогічні тренінги, т.зв. «навчальні майстерні», організуються навчальні екскурсії до різних закладів освіти з метою ознайомлення з різними варіантами проведення занять тощо. Дуже цікавою інноваційною формою підготовки майбутніх викладачів є їх педагогічна практика, яка організовується у різних закладах освіти, що разом із головним інститутом утворюють т. зв. кластер (з англ. – група, скупчення, асоціація) [8]. Можливість поспостерігати і проаналізувати педагогічний процес у його різноманітті, організувати проби заняття різного спрямування і форм організації, провести самоаналіз, дати самооцінку та отримати рефлексивні судження від інших учасників освітнього процесу, укомплектувати портфоліо матеріалами із власного педагогічного досвіду – перераховані види діяльності майбутніх викладачів США є важливими складовими, які сприяють формуванню їх психолого-педагогічних компетенцій.

Окрім вищезгаданої національної програми навчання майбутніх викладачів вищої школи, у США майже кожен університет реалізує власні форми навчання майбутніх педагогів. Для цих цілей створені спеціальні адміністративні одиниці, наприклад, Center for faculty and staff development (Центр розвитку факультету та персоналу), які допомагають новому викладачеві увійти до педагогічного середовища університету, ознайомитися з правами, обов'язками та різними видами діяльності в ньому, визначити шляхи побудови педагогічної кар'єри. Джерелом розвитку професіоналізму американського викладача є оцінювання, яке проводиться на основі комплексного вивчення його діяльності. Так, на формування загальної оцінки роботи викладача впливають такі складові: систематичний рейтинг у студентів; оцінка керівника; рейтинг серед колег; оцінювання комітету викладачів; участь викладача у робочих семінарах; залишкові знання студентів; результати іспитів; популярність проведених курсів (кількість студентів, які їх відвідують); самооцінка (підсумкова доповідь викладача); думка союзу студентів – випускників [7].

Отже, розглянуті американські і українські (саме з педагогіки вищої школи) магістерські програми мають на меті

розвиток теоретичних знань та практичних професійних вмінь, зокрема, психолого-педагогічних компетенцій майбутніх викладачів для ефективної діяльності у сфері вищої освіти. Але цього не можна сказати про підготовку магістрів технічного профілю в українських вишах. Незважаючи на проголошену ще у 1991 р. особистісно-орієнтовану парадигму освіти в Україні, спрямовану на подолання технократичного підходу, реальністю сучасної вищої технічної школи залишається авторитарний стиль викладання, переважання традиційних методів навчання, оцінювання студентських результатів за власними критеріями, предметноцентрична орієнтація, відчуття певної самодостатності, гальмування (періодичне) професійного розвитку викладачів. Так, студенти магістратури Придніпровської державної академії будівництва та архітектури до сучасних недоліків викладацької діяльності віднесли: предметноцентричну орієнтацію (характерна для 40% викладачів), стереотипність у професійній позиції (30%), відчуття певної самодостатності (15%), «емоційне вигорання» (10%), поява комплексу загрози авторитету (5%) тощо (опитування проводилось у 2017-2018 н.р. під час занять з «Педагогіки вищої школи»).

Що ж стосується організації педагогічної практики для магістрантів як потенційних майбутніх науково-педагогічних працівників, то за наявності у магістерській програмі у кращому випадку 1-2 кредитів з дисципліни «Педагогіка вищої школи», з яких аудиторні години представлені лише лекціями (16 годин), важко собі представити, яким чином магістрантами може бути отриманий педагогічний досвід і сформовані психолого-педагогічні компетенції у них для подальшої викладацької діяльності. До речі, сподіватися на покращення педагогічної підготовки в умовах сучасної аспірантури теж не варто, оскільки у планах за чотири роки навчання виділено лише три кредити науково-педагогічної практики на третьому курсі. Якщо відкинути години, призначені на самостійну роботу аспірантів, залишається близько 30-40 годин, впродовж яких молода людина можливо опанує сучасними технологіями викладання у закладах вищої освіти, організує різні види занять з фахових дисциплін, проведе самодіагностику початкового етапу своєї професійно-педагогічної діяльності, результати якої дозволять виявити недоліки і визначити шляхи їх подолання... Зрозуміло, що все це ідеальний розвиток сценарію організації науково-педагогічної практики, а насправді вона буде проводитись формально, або не проводитись взагалі. Щоб подолати названі (і неназвані) недоліки викладацької роботи в сучасних закладах вищої технічної освіти України, необхідно корінним чином змінити підходи до підготовки майбутніх викладачів технічних дисциплін в умовах магістратури та аспірантури, але розпочинати ці кардинальні зміни потрібно із теперішніх викладачів, які повинні усвідомити всю відповідальність, яка лягає на них за підготовку нової генерації викладацьких кадрів.

Дослідники стверджують, що випускникам технічних вищих шкіл важко здійснювати педагогічну діяльність, оскільки педагогічна професія належить до сфери професій «людина-людина», що вимагає ґрунтовного опанування дисциплінами психолого-педагогічного циклу.

Надзвичайно важливою у контексті поставленої проблеми постає концепція формування національної гуманітарно-технічної еліти, розроблена у Харківському політехнічному інституті. На переконання розробників концепції, саме висока професійна компетентність фахівців у гармонійному поєднанні з їх належною світоглядною і соціально-гуманітарною, насамперед психолого-педагогічною та управлінською підготовкою, з прищепленням їм високої духовності та морально-етичних переконань здатні забезпечити відповідність сучасним суспільним вимогам до якості інженерних кадрів [10]. Педагогічний професіоналізм викладача закладу вищої технічної освіти виявляється не тільки у високих показниках його науково-дослідної діяльності у сфері технічних інтересів, а також у гуманістичній орієнтації педагогічної діяльності на розвиток особистості студента, магістранта, потенційного викладача у недалекому майбутньому, розуміння його фахово-ціннісних орієнтацій, на мотивацію молодого фахівця до неперервного професійного саморозвитку.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Система психолого-педагогічної підготовки майбутніх викладачів закладів вищої технічної освіти повинна передбачати використання сучасних форм, методів і засобів навчання, а також новітніх технологій, диференціацію та індивідуалізацію професійної підготовки майбутнього педагога, впровадження інноваційних програм у практику педагогічної підготовки викладачів сучасних закладів вищої технічної освіти. Практична підготовка, спрямована на формування та розвиток професійно-педагогічної компетентності майбутніх викладачів, сприятиме реалізації на практиці набутих у межах академічних навчальних програм знань, умінь та навичок; а також дозволить своєчасно стати на шлях професійного саморозвитку і уникнути можливих персональних деформацій професійного характеру.

Перспективами подальших досліджень у цьому напрямі є: розробка методології формування психолого-педагогічної компетентності майбутніх викладачів сучасних технічних ЗВО; дослідження історичного досвіду підготовки викладачів технічних шкіл до педагогічної діяльності; обґрунтування необхідності запровадження в практику підготовки викладачів обов'язкового блоку психолого-педагогічних дисциплін у достатньому для формування професійно-педагогічної компетентності обсязі; створення концептуальної моделі педагогічної підготовки магістрів технічного профілю відповідно до соціально-економічних умов суспільства.

Список використаних джерел

1. Батечко Н. Г. Особливості навчання майбутніх викладачів вищої школи в магістратурі у Сполучених Штатах Америки / Н. Г. Батечко [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/node/554>
2. Бельмаз Я.М. Професійна підготовка викладачів вищої школи у Великій Британії та США: Монографія / Я. М. Бельмаз. – Горлівка: Вид-во ГДППМ, 2010. – 304 с.
3. Гладуш В. А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко. – Дніпропетровськ: Акцент ПП, 2014. 416 с.
4. Гура О. І. Теоретико-методологічні основи формування психолого-педагогічної компетентності викладача вищого навчального закладу в умовах магістратури : автореф. дис... д-ра пед. наук: 13.00.04 / О. І. Гура // Інститут вищої освіти Академії педагогічних наук України. – Київ, 2008. – 38 с.
5. Драч І. І. Компетентнісний підхід як ключовий методологічний інструмент підготовки майбутніх викладачів вищої школи // Теорія та методика управління освітою: електронне наукове фахове видання [електронний ресурс] / голов. ред.: В. В. Олійник; ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» АПН України. – 2011. – № 7. – Режим доступу <http://tme.uo.edu.ua/>
6. Мачинська Н. І. Педагогічна освіта магістрантів вищих навчальних закладів непедагогічного профілю: монографія / Н. І. Мачинська [за ред. С.О. Сисоєвої]. – Львів : ЛьвДУВС, 2013. – 416 с.
7. Різниченко С. Т. До проблеми атестації науково-педагогічних кадрів в США / С. Т. Різниченко // Теоретичні питання освіти та виховання. – 2000. – №9. – С. 112-116.
8. Сиротіна О. О. Дослідження змін у парадигмі підготовки викладачів вищої школи у США / О. О. Сиротіна // Вища школа. – 2011. – № 2. – С. 99-106.

9. Товажнянський Л. Л. Формування і реалізація концепції підготовки національної гуманітарно-технічної еліти в Національному технічному університеті "Харківський політехнічний інститут" / Л. Л. Товажнянський, О. Г. Романовський, О. С. Пономарьов. – Харків: НТУ "ХПІ", 2002. – 160 с.

10. Якубовська С. Формування і розвиток особистості викладача вищого технічного навчального закладу в процесі психолого-педагогічної підготовки магістрів / С. Якубовська [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://social-science.com.ua/article/594>

References

1. Batechko N. H., 2016. Osoblyvosti navchannia maibutnix vykladachiv vyshchoi shkoly v mahistraturi u Spoluchenykh Shtatakh Ameryky [Features of training for high school teachers in the magistracy in the United States]. Retrieved from <http://nbuv.gov.ua/node/554>
2. Belmaz Ya. M., 2010. Profesiina pidhotovka vykladachiv vyshchoi shkoly u Velykii Brytanii ta SShA: Monohrafiia [Professional training of high school lecturers in Great Britain and the United States: Monograph]. Horlivka: Vyd-vo HDPPM.
3. Gladush V. A., Lysenko G. I., 2014. Pedagogika vyshchoi shkoly: teoriya, praktyka, istoriya. [PedagogicsofHigherSchool: Theory, Practice, History. Teachingmanual]. Dnipropetrovsk: Akcent PP.
4. Gura O. I., 2008. Teoretyko-metodologichni osnovy formuvannya psyhologo-pedagogichnoyi kompetentnosti vykladacha vyshhogo navchal'nogo zakladu v umovakh magistratury [Theoretical and methodological foundations of formation of psychological and pedagogical competence of a teacher of a higher educational establishment in the conditions of a magistracy]. Extended abstract of Doctor's thesis. Kyiv: Institute of Higher Education.
5. Drach I. I., 2011. Kompetentnisnyi pidkhid yak kliuchovyi metodolohichniy instrument pidhotovky maibutnix vykladachiv vyshchoi shkoly [Competency approach as a key methodological tool for the training of future high school teachers]. Theory and methodology of education management: an electronic scientific professional edition. Retrieved from <http://tme.umo.edu.ua/>
6. Machynska N. I., 2013. Pedahohichna osvita mahistrantiv vyshchykh navchalnykh zakladiv nepedahohichnoho profilu: monohrafiia [Pedagogical education of masters of higher educational institutions of non-pedagogical profile: monograph]. Lviv : LvDUVS.
7. Riznychenko S. T., 2000. Do problemy atestatsii naukovo-pedahohichnykh kadrov v SShA [To the problem of attestation of scientific and pedagogical personnel in the USA]. Theoretical issues of education and upbringing, 9, p. 112-116.
8. Syrotina O. O., 2011. Doslidzhennia zmin u paradyhmi pidhotovky vykladachiv vyshchoi shkoly u SShA [Study of Changes in the Paradigm of Teachers Training in Higher Education in the USA]. High School, 2, p. 99-106.
9. Tovazhnianskiy L.L., Romanovskiy O. H., Ponomaryov O. S., 2002. Formuvannia i realizatsiia kontseptsii pidhotovky natsionalnoi humanitaro-tekhnichnoi elity v NTU "Kharkivskiy politekhnichnyi instytut" [Formation and implementation of the concept of preparation of the national humanitarian and technical elite at the National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute"]. Kharkiv: NTU "KhPI.
10. Yakubovs'ka S., 2011. Formuvannia i rozvytok osoby'stosti vykladacha vyshhogo tehnicnogonavchal'nogo zakladu v procesi psyhologo-pedagogichnoyi pidgotovky magistriv [Formation and development of the personality of a teacher of a higher technical educational institution in the process of psychological and pedagogical preparation of masters]. Retrieved from <http://social-science.com.ua/article/594>

Актуальность исследования определяется имеющимися противоречиями между профессионально-педагогической подготовленностью преподавателей высшей школы и требованиями государства и общества к их деятельности. В статье доказывается необходимость пересмотра системы подготовки магистрантов технического профиля с выделением практической составляющей как главной предпосылки формирования психолого-педагогических компетенций будущих преподавателей современных заведений высшего технического образования Украины. Практическая значимость исследования заключается в возможности ввести его результаты в программы подготовки магистров технического профиля с целью формирования у них психолого-педагогических компетенций, необходимых для успешной профессионализации.

Ключевые слова: магистр технического профиля, преподаватель учреждения высшего технического образования, психолого-педагогические компетенции, педагогика высшей школы, гуманитарно-техническая элита, магистерская программа.

The relevance of the study is determined by the available contradictions between the professional and pedagogical preparedness of teachers of higher education and the requirements of the state and society for their activities. The problem of training teachers of the higher technical school and the formation of an integral system of their professional and pedagogical competence acquires a strategic importance in the modern educational environment of Ukraine, which is going through a difficult period of reform, but trying to realize the idea of humanitarization of higher technical education with the goal of forming a national humanitarian and technical elite. The purpose of the article is to study the psychological and pedagogical aspects of vocational training of technical masters as potential teachers of higher educational institutions. Methods of research. For the study, empirical methods were used: the study of regulatory legal documents, the organization of teacher training for future US teachers; comparative and system-generalizing methods. Results. The system of psychological and pedagogical preparation of future teachers of institutions of higher technical education should provide the use of modern forms, methods and means of teaching, as well as innovative technologies, the introduction of differentiated and individualized programs into the broad practical component of teacher training of teachers of modern institutions of higher technical education. Scientific novelty consists in emphasizing the importance of reviewing the system of preparation of technical graduate students with the identification of the practical component as the main prerequisite for the formation of psychological and pedagogical competencies of future teachers of modern institutions of higher technical education in Ukraine. The practical significance of the study lies in the ability to use its results in the programs of training masters of a technical profile with the aim of forming their psychological and pedagogical competences necessary for successful professionalization.

Key words: technical master, teacher of higher technical education institution, psychological and pedagogical competence, higher school pedagogy, humanitarian and technical elite, master's program.